Ч. 79 Неділя 12 (24) цьвітня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

З Ради державної.

На вчерашнім засїданю палати послів пос. Вахнянин інтерпелював в справі уживаня руского язика в Галичинї відповідно до обовязуючих розпоряджень.

Мінїстер зелїзниць др. Віттек відповідав на інтерпеляцию в справі заведеня низших цїн їзди в руху особовім і заявив, що переведене в тім взглядї обчислене показало так значне зменшене доходів на случай заведеня жаданих змін, що правительство не могло би нїяк на них згодити ся.

З порядку дневного приступлено до дальшої дебати над справою обжалованя ґр. Бадениґо. Перший промавляв пос. Вольф і заявив, що всї ті, котрі брали участь в брутальнім замаху на парляментаризм, повинні поскладати мандати. Обструкция стерегла прав парляменту. Дальше критикував він поступоване духовеньства в Чехах і нападав на намістника ґр. Куденгове. Правительство повинно знати — сказав він наконець — що нїмецкий радикалїзм буде доти рости, доки буде тревати напрям неприхильний Нїмцям.

Відтак промавляв предсїдатель Кола польского пос. Яворский і зазначив насамперед, що на лївици настало роздразнене, коли довідали ся, що нїхто з правицї не буде промавляти. З того вношено, що посли, котрі брали участь в ухвалї lex Falkenhayna, не мають відваги боронити ся. Але часом треба більшої відваги на то, щоби мовчати, як щоби говорити. Правиця хотїла довести до можности позитивної працї в парляментї і сподївала ся, що палата розпічне наконець пожиточну дїяльність та що ювилейний рік буде також роком мира. Був би то найкрасший подарунок для Монарха. Бесїдник сказав відтак, що записав ся до голосу, щоби мовчане не було зле зрозуміне, що нїби то правиця признає ся до вини. Дальше доказував пос. Яворский, що польский нарід відносив ся завсїгди з пошанованем і признанєм до нїмецкого народу. (Протести на лївици: А хто кликав полїцию? То був польский президент!) Пос. Яворский доказував дальше, що з причини національного спору в Чехії прийшло до звістних прикрих подій і заявляє в імени свого клюбу, що Поляки уважають справу національну за справу дотичних народів і бажають порозуміня обох народів в Чехії. Лївиця хоч поступала після реґуляміну, але недопускала до нїякої працї парляментарної. І правиця поступала так само; на то відповіла лївиця приступом на президию, котру словом і дїлом зневажено. Lex Falkenhayna була лиш актом конечної оборони парляменту і чести особистої а навіть житя.

По Яворскім промавляли ще пос. Гофман (з партиї Шенерера), Гофер і Промбер; другі посли записані до голосу утратили то право, бо не були в сали, а наконець задля браку комплету закрито засїдане. — Слїдуюче засїдане імовірно ві второк.

Вісти полїтичні.

Нїмецка католицка партия людова ухвалила при голосованю над обжалованєм ґр. Бадениґо, поставити умотивований порядок дневний, а на случай его відкиненя здержати ся від голосованя.

Християньско-славяньский союз має поставити проєкт закона язикового. (Сих проєктів єсть доси вже девять). На місце Шустерчича вибрано предсїдателем сего клюбу Словінця Повшеґо.

Війна межи Сполученими Державами а Іспанією так як би вже й вибухла. Сили воєнні з обох сторін лагодять ся вже до бою а навіть вже й прийшло до малої зачіпки. З Ню-Йорку доносять іменно, що американьска фльота відплила вчера з Кей-Вест на Кубу. По дорозї стрітив корабель „Нашвіль“ іспаньский корабель торговельний „Буенавентура“ і взяв его в неволю та привіз до Кей-Вест. Американьский корабель стрілив до іспаньского насамперед слїпим набоєм, а коли той не піддав ся, стрілив до него другий раз з 6-фунтової армати; іспаньский корабель спустив тогди зараз іспаньску фляґу і піддав ся. В Мадридї знов змушено американьске товариство асекурацийне „Еквіталь“ здоймити американьску хоругов а вивісити іспаньску. Президент Мек Кінлї видав приказ бльокувати на Кубі північне побереже межи містами Баґія-Гонда і Кардена та Порт Цієнфуґос. З Гаванни мало 1500 Кубанців перейти до табору повстанців.

Новинки.

Львів дня 23-го цьвітня 1898.

— **Устні іспити зрілости** в ц. к. учительских семинариях розпічнуть ся в сїм роцї: а) в мужеских учительских семинариях: 1. в Кракові 3 червня, в Тарнові 1 червня, в Ряшеві 2 червня, в Тернополи 31 мая, в Станиславові 20 червня, в Самборі 20 червня, у Львові 1 липня; б)

20)

Мамин син.

(Повість з нїмецкого — Артура Цаппа.)

(Дальше).

Відповіди старого Кестера звучали коротко, ясно і рішучо. Предсїдатель сконстатував після его висказів насамперед ще раз, що украдена квота була власностию фірми Якобса і спілки. Гроші — бо з его вини украдено їх — він, сьвідок, тимчасом фірмі заплатив. То всьо знав вже суд з переслуханя попередних сьвідків. При кінци своїх зізнань заявив Кестер з цїлою рішучостию, що его син не міг бути під нїяким услівєм злодієм.

Цїлком подібно зізнала і панї Кестерова, котру тепер покликано. Она звалювала по части вину на себе, бо хоч не може вже певне пригадати собі, то однако мусить припустити, що лишила отворені двері від сїний і що в часї, коли була в склепику, аби принести фляшку пива для мужа, мусїв скористати в нагоди якийсь жебрак і закрасти ся до кухнї. На тім скінчило ся переслухане сьвідків. Шефа банкового дому Якобс і спілка, та ще кілька инших сьвідків, переслухано вже перед тим.

Як раз хотїв предсїдатель удїлити голос прокураторови, коли двері нагле отворили ся. То був Отто, що ідучи за напором всїх своїх чувств, вибіг з комнати для публики на коридор а звідси до Х. салї розправ.

Скорим кроком приступив до стола, де сидїли судиї, а очи всїх присутних впили ся в него з цїкавостию. Панї Кестерова аж скрикнула.

— Простіть, пане раднику — промовив задиханий, не в силї укрити свого зворушеня — зголошую ся на сьвідка.... Асесор Отто Кестер.

Предсїдатель подивив ся спершу зачудований на стоячого перед собою молодого чоловіка, відтак вагнув ся над паперами, що лежали перед ним на столї, перебирав їх хвильку а потім, серед загальної уваги всїх присутних, сказав:

— Ви візвані на сьвідка, але ваш отець оправдав вас, предложивши лїкарске сьвідоцтво. Мимо того ваше почуте обовязку привело вас сюди. Дякую вам. Скажіть же нам тепер, що знаєте о справі, яка тут розбирає ся?

Отто притиснув мимохіть затулений кулак правої руки до лївої груди, якби хотїв придавити ті чувства, що ворушили его серце. Відтак глубоко відотхнув і почав говорити, спершу несьміло, поволи з очевидним заклопотанєм, але відтак чим раз скорше, розпалюючись, майже вабуваючись. То, що говорив, не відносило ся просто до предмету нинїшної судової розправи, то був лише очерк характеру его брата. Оповідав о добротї брата, о его честнім, щирім серци, о опцадности і безкористовности, о его відкій жертволюбности. Розказав, як богато завдячує братови, що в кождій потребі все спішив єму з помочию. Говорив з жаром пересьвідченя, з силою розпуки. То, що додавало его словам пориваючої сили, котрої вплив видко було чим раз більше на лицях уважних слухачів, не було лише любовію до брата, що в тих хвилях наповняла цїле его серце, то був також страх о свою власну судьбу, сьвідомість, що він боре ся о своє власне жите.

При кінци своєї промови говорячий мимохіть обернув ся до лави обжалованих і перший раз стрітили ся его очи з Каролевими. Пірваний чувством приступив Отто скорим кроком до лав обжалованих і нахиливши ся через поруче подав Каролеви руку. Кароль не знав, що з ним дїє ся. Між гіркими, прикрими чувствами, які томили его в послїдних тиждних в самотній келії, гадка о Оттонї не була послїдною. Як брат мусить через него встидати ся, як він десь ним погорджує, як ненавидить! Вже та обставина, що Отто не відвідав его нї разу, промавляла за его припущенєм. А тут нараз та дивна, горяча оборона, той устиск руки перед судовим трибуналом, що робив его невинним бодай в очах свояків. Тремтячи зі зворушеня зірвав ся з свого місця, а его сияючі радостию очи ясно говорили, яка вдячність переповнює его серце.

Панї Кестерова голосно плакала, закриваючи лице хустиною, але не сьміла покинути

в женьских семинариях учительских: в Кракові 16 червня, у Львові 17 червня, в Перемишли 16 червня.

— З львівскої аепархії. Презенту на Болшовець одержав о. Евг. Свистун, сотрудник з Бережан. — На конкурс розписані парохії: Ярославичі, дек. зборівского і Іванівка, деканата скалатского.

— Нова школа реальна в Галичині буде уміщена імовірно в Короснї, бо найповажнїйша інстанция краева т. є. Рада шкільна кр. заявила ся в меморіялї до Міністерства просьбітя за Коросном. Ясло, котре старало ся також о сю школу, поминено длятого, що вже має одну середну школу, а то гімназию.

— Курс садівництва і огородництва. Комітет галицкого товариства господарского устроїв під проводом о. Антона Глодзиньского, професора учительскої семинариї в Тернополи, садівничо-огородничий курс в днях 12, 13 і 14 цьвітня, переважно для народних учителїв в тернопільскій учительскій семинариї. В тім курсї взяло участь 24 учителїв тернопільского округа, чотирох з округа скалатского і шістьох з теребовельского. Виклади і демонстрациї обудили живе заінтересоване серед участників.

— Русно-народне товариство будови театру імени Івана Котляревского завязало ся у Львові. Статут того товариства вже одержав вимагане властями потверджене. Уконституоване того товариства наступить в короткім часї.

— В справі Лещаків, почтових дефравдантів з Нижбірка, на поручене слїдчого судиї з Тернополя, увязнено онногди Іцка Нахта, родом з Бучача, на котрого руки від дня 27 жовтня минувшого року до 4 цьвітня 1898 перейшло підроблених Лещаками переказів на суму 4.500 зр. По викритю дефравдациї утїк Нахт до Копичинець, але там віднайдено єго. В наслідок дефравдациї Лещаків стратила почтова каса загалом 10.000 зр., а перед судом стане імовірно 10 осіб.

— Біланс ц. к. управиль. галицкого акцийного банку гіпотечного за рік 1897, виказує по відписаню страт в квотї 44.434 зр. чистого зиску 950.281 зр. Рада надзираюча ухвалила предложити загальним зборам, що мають відбути ся 28 цьвітня с. р., — внесене на виплату акціонарям супердивіденди від акциї по 16 зр.

— Зловлені злочинцї. Дня 28 марта Ядвіґа Бартошківна, донька господаря з Ґочалковець, прийшла в товаристві иншого господаря з того самого села на ярмарок до Радомишля над Сяном. В Радомишли прилучили ся до них два мулярі, Ковалець і Сьода. Нові товариші оказали ся дуже гостинними і запросили молоду, гарну дївчину разом з єї товаришем з села до шинку, де всї весело забавляли ся до самого вечера. Вкінци треба було вертати до дому. Ковалець і Сьода постановили Ядвіґу відпровадити. Колиж опинили ся всї четверо в лїсї, стали нараз приятелї з міста товариша з Ґочалковець так бити, що той мусїв ратувати жите утечкою, полишаючи дївчину в лїсї на поталу гультїпакам. Безборонну Ядвіґу оба розбишаки знасилували, ограбили до нага, привязали єї відтак до дерева і поранили їй груди ножами. Відтак кинули безпритомну до Сяну, думаючи, що утопить ся, а самі забравши одіж і 10 зр., котрі Бартішківна мала при собі, вернули до Радомишля. Бартошківна тимчасом, кинена на мілку воду, очуняла і видобувшись на берег, вернула домів. Повідомлена о цїлім випадку жандармерия зловила на другий день Ковальця. Сьода в ночи, коли до комнати війшли жандарми, вискочив вікном, переплинув Сян і утїк. Допервa минувшого понедїлка зловив єго аж у Львові „на Байках" агент поліцийний Базюк. В той способ оба злочинники дістали ся в руки справедливости.

— Огнї. З Мостиск пишуть, що дня 16 с. м., саме у Велику суботу, згоріла в селї Липниках о години 7-ій вечером церков. Огонь імив ся з неосторожности. Именно сьвічка при Божім гробі мала упасти і запалити образ, а відтак огонь мав обняти цїлу церков.

— Розбійничий напад. З Жовківщини доносять: В сьвітлий второк відвозив Захар Максимів з Блищивод свого шурина вояка до Львова. Коли вертав до дому, напали на него під лїсом два злочинцї, з котрих один задержав коні, а другий вскочив на віз, ударив Максимова кулаком в голову і забрав кожух та кошик з ріжними річами. На щастє Максимів сильний хлоп, тому прийшов скоро до себе і скинув напастника з воза, а рівночасно вирвали ся коні з рук другого опришка і побігли стрілою. Напастники кидали ще за Максимовим камінем, але нїчого єму не зробили.

— Нещасливий ярмарок. В Порохнику відбував ся перед латиньскими сьвятами ярмарок, на котрий прибув з поблизкого села Бистрович коваль з своєю жінкою, і тут собі добре підпили. Коли вертали до дому, заскочила їх злива і недалеко міста закінчив підхмілений коваль жите. Єго жінка вибрала ся домів вчаснїйше від свого чоловіка з своїм сусїдом і була так ослаблена, що товариш мусїв єї на ногах піддержувати, а коли се було єму за тяжко, оставив єї на дорозї. Сам пішов до найблизшого села і попросив там одного чоловіка, щоби пішов на вказане місце і припровадив ковалиху. Післанець пішов і застав ковалиху вже без душі. В тім самім дни умерла також недужа наймичка нещасних жертв піяньства. Але і по смерти не мав коваль щастя, бо найдено єго без чобіт і без 23 зр., котрі дістав за продану корову. Очевидно хтось єго обікрав. З того самого ярмарку повертав також налоговий піяк Сенк з Волї Угорской, і переїзджаючи через вісбравшу ріку, утопив ся.

— Відкусив жінцї ніс. В Верщовицях, недалеко Праги вийшов робітник Антін Гакль на прохід з своєю женою. На поли попросив єї о поцїлуй. Однак місто поцїлувати, відкусив єї ніс. Мотивом до сего кроку була заздрість. Любого мужа відставлено на полїцию, а нещастну, на цїле жите обезображену жену до шпиталя.

— Помер у Львові скоропостижно дня 22-го цьвітня др. Володислав Острожиньский, адвокат і професор львівского університету, в 41-ім роцї житя; — в Стрию, дня 19 с. м. Ігнатий Левицкий, вислужений ц. к. староста, в 76-ім роцї житя; — Амалія з Фаврайзлїв Погорецка, вдова по бл. п. Йосифі Погорецкім, пароху в Вацовичах, дня 18 с. м. в Дрогобичи.

Штука, наука і лїтература.

— „Дзвінка" ч. 8. з дня 20 цьвітня містить: Початок повісти Стефана Пятки: „Полазники"; — стих Б. Ґрінченка: „Самотне дївчатко"; — продовжене повісти: „Ганс, малий Ескімос"; — дальшу часть „Учених розмов Никольця з татком" (про українських писателїв), Ост. Макарушки; — стих Віри Лебедової: „На чужинї; — оповістку про видавництво образів для школи і дому, розвязку загадок з ч. 70-го і загадку. — З ілюстраций містить то число образок: „Дїдусь і бабуся".

Господарство, промисл, торговля, гігієна і виховане.

Добрі ради.

— Дреноване без дренових рур. Коли якийсь ґрунт треба осушити, то треба спустити воду ровами. Але рови займають і богато місця і стають ся перешкодою при управі рілї. Отвертий рів для спусканя води робить ся так: Коли рів має бути н. пр. на 60 центиметрів глубокий а так само на 60 центиметрів широкий, то насамперед копає ся єго так глубоко і широко, а відтак відмірює ся від одного берега і від другого по 60 центим. з правого і лївого боку, та скопує ся ту землю косо аж до берега; тогди рів в самім сподї буде па 60 центим. широкий а в горі три рази тілько, значить ся, 180 центим. або 1 метер і 80 центим. Такий рів занимає очевидно і богато місця і треба би на нім аж класти місток. Господареви, що має мало ґрунту, годі робити

свого місця і приступити до улюбленого сина, котрого нагла, несподївана поява в сали так єї спершу налякала, а теперішна єго оборона зворушила.

Отто упав блїдий і безсильний на крісло, яке на знак предсїдателя приніс скоренько возьний.

Між публикою дав ся чути шепіт.

Предсїдатель відкашельнув остерігаючо і уділив слова прокураторови. Той навязав свою промову до висказу послїдного сьвідка і старав ся, о скілько можна, ослабити єго слова. Бесїда сьвідка доказує лиш, що він має добре серце, але цїлком не сьвідчить о невинности обжалованого. Докази зібрані в слїдстві не стратили нїчого з своєї сили від Оттонових зізнань. Відтак почав бесїдник обговорювати поодинокі точки обжалованя і скінчив заявленєм, що піддержує вповнї первістне обжалованє, що уважає вину підсудного доказаною і тому вносить, аби єго укарати дволїтною вязницею.

Видко було, як обжалований при тих словах поблїд і затремтїв, як Єлена, що доси задержувала давний спокій і відвагу, приложила хустину до очий і чути було голосне хлипанє матери.

Тепер прийшла черга на оборонця. Він горячо виступив в оборонї обжалованого і назвав цїлий акт прокуратора і зібраний ним доказовий материял штучною картяною будовою, що зараз розвалює ся, коли лиш трохи близше їй приглянутись і порушити єї.

По промові оборонця, котрий домагав ся цїлковитого увільненя підсудного, удав ся трибунал на нараду. Ті хвилї дожиданя були дуже прикрі для цїлої родини, кожда секунда видавала ся вічностию. Отто опирав ся блїдий і напів непритомний о поруче свого крісла; єго мати приступила до него і говорила до него з любящим, материньским докором. Як міг він бути такий неосторожний? Коби лиш не вернула слабість! Як красно він говорив навіть богато красше як сам прокуратор. І коли Кароля увільнять, то він лиш Оттонови має то завдячувати.

Отто не відповідав нїчого, він навіть не слухав бесїди матери. Всї нерви в нїм були напружені, він цїлий дрожав як в пропасници. Нїхто в цїлій сали, не виймаючи і обжалованого, не дожидав вироку з таким напруженєм і неспокоєм як Отто. Тут же розходило ся о него, в сусїдній комнатї параджувано ся над єго долею. Коли брата засудять, для него всьо скінчило ся. Тодї мусить він виступити і сказати: „Помиляєте ся, не він а я винен!" І він буде мусїв пояснити, як допустив ся крадежи і як до того всього прийшло. Незамітно посяг до кишенї і аж похолов зі страху. Що він не гадав о тім, щоби взяти з собою револьвер! Тепер не лишалось єму нїчого иншого хиба хустина або простирало у вязничій келїї, аби свому пужденному житю зробити конець.

Вкінци — минуло може чверть години — вернули судиї до салї. Серед нїмого напруженя всїх присутних виголосив предсїдатель вирок: Увільнений задля браку доказів!

— Вправдї можна би піднести деякі обставини, що сильно промавляють против обжалованого — говорив предсїдатель, поясняючи засуд — але з другої сторони доказовий материял все таки не так пересьвідчуючий, аби можна було не караного доси і порядного чоловіка, котрому всї сьвідки дають як найлїпше сьвідоцтво, узнати винним такого поганого злочину.

Єлена повисла з плачем на шиї чоловіка і сам Кароль не міг здержати ся від сльоз. Коло них стояла пані Кестерова, що ще голоснїйше плакала як перед тим, а навіть старому, старому Кестерови закрутили ся сльози в очах, хоч і як він силував ся укрити своє зворушенє перед тими всїми цікавими очима.

Отто, що в першій хвили був немов приголомшений, отуманений щастєм брата, нагле зімлїв.

XVII.

В перших хвилях радости, в яку попала родина Кестерів з нагоди увільненя Кароля, нїхто не звертав уваги на услівність того увільняючого засуду. Що Кароля засуджено лише задля браку доказів, о тім нїхто з них ані не погадав. Він же був знов вільний, двері вязницї отворили ся перед ним, він міг знов свобідно ходити, вернув до своєї родини і свого занятя і страшне обжалованє з непевним вислїдком вже не пригнїтало єго.

Отто аж віджив. Той страшний тягар, який в послїдних тиждних так єго давив, вкінци звалив ся з него, він міг знов свобіднїйше віддихати і єму немов на ново подаровано жите. Наслїдки зворушеня в часї судової розправи

такі рови, а навіть і на більшім ґрунті, коли треба богато поробити таких ровів, велика з ними недогода. Длятого робить ся крити рови або дрени. Щоби сподом в такім рові вода могла добре стікати, закладає ся дренові рури (випалювані з глини). Господар, котрого не стати на такі рури, мусить радити собі инакше, мусить дреновати свій ґрунт без рур, і робити так: Насамперед треба добре вимірковати, куди єсть найбільший спад води і за тим спадом копати рів, котрий повинен бути що найменше на метер глубокий. Найважнїйша річ, щоби рів мав добрий спад, а то не так легко зробити. Ще найборше можна би то простим способом так зробити: Коли рів єсть н. пр. на яких 15 або 16 метрів довгий, треба сподом в нїм витягнути шнур і що 3 або 4 метри вбити колик, а відтак збирати сподом землю так, щоби она при першім колику від горішного кінця рова, отже в третім або четвертім метрі було о 2 центиметри глубше зібрана як при самім кінци рова, при шестім або осьмім метрі знов о 2 центиметри глубше, при девятім або дванайцятім метрі знов о 2 центиметри глубше і т. д. Тогди дно рова при пятнайцятім або шіснайцятім метрі буде о 10 або о 8 центиметрів глубше, як при самім горішнім кінци (при 10 центим. буде сильнїйший спад, при 8 центим. слабший). При копаню рова треба верхну урожайну землю відкинути набік, щоби еї не змішати з неурожайною. На спід рова дає ся відтак велике камінє а верх того трохи меньше і наконець дрібнє. Де нема каміня, там робить ся фашини з зеленого вільхового або вербового прутя і кладе ся їх на колики, вбиті в рові на перехрест. Фашина повинна бути так груба, щоби виповнила цїлу ширину рова в споді, котрий тут може бути вузкий. На фашину дає ся відтак або вересу, або моху, ситиріща, соломи або наконаної мурави на тото, щоби земля не засипала і не забила фашин. Мураву треба класти травою до фашин. Відтак засипує ся рів викопаною землею, на котру накидає ся урожайну землю, відложену на боці при копаню рова. Фашини можна класти просто на спід рова і не конче на перехресте з коликів. Так заложені дрени можуть стояти 15 до 20 лїт, заким так забють ся, що вже не будуть стягати води.

— Що робити на капустяну блошку або т. зв. стрибку. Капустяна блошка або стрибка єсть то малесенький хрущик зеленавої барви, котрий несподївано появляє ся з весни і у великій масі присїдає молоденьку капустяну розсаду і зїдає еї та робить иноді дуже велику шкоду. Проти него пробовано вже всїлякиx способів: посипувано розсаду і землю коло неї попелом, саджею, сїркою, ґіпсом, вапном, поливано екстрактом з тютюну але нїчого не помагало. Противно, посипуване всїлякими порошками ще й шкодило, молода розсада обліпить ся ними і не може добре рости. Але показало ся ось що: Насамперед той хрущик присїдає лиш молоденьку розсаду, а старшої вже не любить і не може їй пошкодити, а відтак, що він нїколи не присїдає цибулї, а любить дуже молоденьку розсаду редьковки. Отже то дає нам такий спосіб оборони від того шкідника: Насамперед капустяну розсаду треба добре плекати, щоби она борзо росла; відтак до насїня розсади треба домішувати трохи насїня редьковки; тогди блошка буде присїдати редьковку, а капустянній розсадї дасть спокій, наконець межи рядками капустяної розсади треба садити висадкову цибулю. Хто садить капусту, тому і цибуля придасть ся а засаджена між капустою недопустить блошки.

— Управа печериць для домашного ужитку. В декотрих краях як н. пр. в Анґлії і Франциї, а також і в Нїмеччинї, особливо по великих містах минає ся дуже богато печериць а длятого управляють печерицї на великі розміри тай управа дуже пополяче. У нас мало їдять печерицї, бо їх і нема, хиба лиш ті що ростуть дико. Хто би їх хотїв управляти на більші розміри, міг би з часом і у нас мати з них добрий заробок. Але поки що добре би було, щоби дехто хоч для власного ужитку управляв печерицї на малі розміри; міг би з них мати добру і поживну страву на цїлий рік, а з часом міг би взяти ся до управи і на більші розміри. Лиш не треба тим відстрашувати ся, як би перша проба не удала ся; треба пробовати і кілька разів, доки аж не удасть ся. Найважнїйша річ, щоби роздобути собі добрий розплодок, а той можна спровадити собі від якого огородника, або взяти розплодок з диких. В сїм послїднім случаю треба зробити так: В місци, де виросла печериця треба осторожно розгорпувати землю і дивити ся, де від неї іде в землю грибша, якби біла ниточка; в споді знайде ся відтак місце, де земля буде густо обросла тою грибшою, як би обснована паутиною. Ту землю з грибшею треба забрати до ужитку. Для домашного ужитку управляє ся печерицї в яких паках або в полубічках, котрі можна зробити собі з якої бочки, н. пр. з бочки з цементу, перерізавши еї на половину. До управи печериць треба взяти гній з під коний, але не мервистий, лиш добре перегнитий, масний і досить вогкий, так, щоби, як єго стисне ся в руцї зробила ся грудка, але не вибігала з него вода. Такий гній треба насамперед уложити тонькими верствами на дворі, добре їх перемішати а відтак уложити на купу, а коли за сухий піллити трохи стоялою водою. Опісля треба купу лишити на 14 днїв, а по тім знов добре перемішати; коли-б потреба, то ще й третїй раз треба єго перемішати. Гній буде тогди добрий, коли вже мало гріє, коли вже добре перегнив і, як сказано, єсть масний та не за сухий. Від добре приготовленого гною зависить найбільше управа печериць. Коли вже гній готов, треба на днї полубічка або паки зробити свердлом кілька дір, котрими би вода стїкала, накласти на дно верству 4 центиметри грубу доброї чистої землї, а на то до двох третин полубічка або паки гною. В той гній треба повтикати добре 8 до 10 штук розплодової грибши, обтулити гноєм і наложити зверха знову гною аж поверх полубічка та заокруглити єго. По 8 до 10 днях треба горішну верству гною піднести і подивити ся, чи грибша білими ниточками розросла ся по гною. Скоро розросла ся, треба гній присипати зверха мішаниною землї з вапном на 4 центим. грубо, а за кілька днів покажуть ся печерицї. Полубічки до розплоду печериць треба держати в темнім місци в кіньскій стайни, в шопі або в теплій пивници. Коли в однім полубічку покажуть ся печерицї, тогди треба собі зладити другий і так буде ся мати печерицї через цїлий рік.

— Домашний сир до хлїба. Сир відогріває ся як звичайно; грудки сира виймає ся полонником з сирватки і кидає ся в мішочок з полотна і витискає ся з него всю сирватку. Відтак викидає ся сир в деревляну миску або в корития і розтирає ся, щоби був такий як масло; по тім солить ся, вимішує ся добре і робить ся з него малі плескачки, котрі складає ся на стебла ячмінної соломи і сушить ся на воздусї. Скоро добре висхнуть, складає ся їх в камінний горнець, посипує ся кмепом і завязує горнець зверх папером або яким платком і так лишає ся єго, щоби дозрівав. Коли на дворі холодно, то сир дозріє за 8 до 10 недїл. Чим поволїйше дозріває тим лїпший. Хто хоче, щоби сир борше дозрів, може вкривати плескачки що дня платком, умоченим в горячій водї. Дехто закопує горнець з плесканками на 8 до 10 недїль в землю. Також можна подинокі плесканки завивати в платки або в листє з капусти.

Телеґрами.

Мадрид 23 цьвітня. Вість о кризї в мінїстерстві єсть зовсїм безосновна; всї партиї згідно суть за війною.

Гаванна 23 цьвітня. Маршалок Блянко приймаючи депутацию, котра прийшла зложити вирази вірної преданности для королевої сказав, що буде боронити Кубу до послїдної каплї крови і радше сам згине, а не допустить, щоби ворог станув на Кубі.

скоро проминули. Єго молода, сильна натура вскорі всьо поборола, тїло набрало нової сьвіжости, лиця ставали повнїйші і покрили ся здоровою краскою. Очи глядїли знов весело і з повною надією на будучність, непевна боязливість щезла з них. Однако то що він в послїдних часах пережив і перетерпів не минуло у него безслїдно. Давна весела, хлопяча легкодушність, яка так часто виявляла ся, особливо в товаристві панів Марквальда і Маттенфельда уступила перед спокійною зрілою розвагою.

Одного дня здивував він родичів вістию, що рішив ся покинути державну службу.

— Алеж Оттонцю — промовила пані Кестерова цїлком застрашена — я все надїяла ся, що побачу тебе колись екселенциєю або тайним радником а тепер... тепер...

І старий Кестер сперш скривив ся.

— Я не розумію тебе, Отто! — сказав. — І пощо ми так видавали ся на тебе тількі лїта? Атже судиєю, або прокуратором міг би ти стати. А ти параз нї сїло нї пало всьо покидаєш. Чим же ти хочеш бути?

— Буду старати ся дістати місце правного дорадника при якім банку або більшій асекурациї.

Кестер почіхав ся в голову і не знав що відповісти. Але пані Кестерова сплеснула руками безнадїйно.

— Алеж Оттонцю, то ти нїколи в житю не будеш мати нїякого титулу. А то так красно виглядало би, якби тебе називали паном радником, або паном прокуратором. Урядник то все таки що иншого, кождий знає, що він є. А так... ти хочеш стати простим купцем і навіть не знати, як до тебе говорити і як тебе назвати, коли зговорить ся о тобі. Мій син, той... ну, хто? І чому не хочеш бути урядником?

Отто спустив очи і мовчав. Він не міг їм сказати, що в нїм дїяло ся, як він по довгій боротьбі прийшов до того рішеня. Він же не міг сказати, що не уважає себе гідним судити других за злочини, коли у него на души лежить неспокутований ще злочин.

— Чому не хочеш бути урядником? — приставала мати ще більше.

— Бо.... бо встидаю ся бути довше тягаром для вас — відповів, укриваючи правду.— Отець вже досить робив для мене а тепер не можеш більше робити. Заки я стану судиєю, мине все ще кілька лїт. Але як вступлю до банку, маю зараз сталу платню і можу цїлком инакше стояти як в державній службі. А як з часом стану директором, то буду мати доходи, яких і мінїстер не має.

Старий Кестер нащурив уха. Єго лице нараз засияло, а очи засьвітили ся. О тім він ще цїлком не думав.

— Очевидно, то правда — відозвав ся, і піднявшись з крісла, став живо ходити по комнатї. — І на добрий розсудок, то цїлком не зла гадка: титул, ну — то красно, але головна річ, кілько хто зарабляє. Що ти гадаєш, мамо, кілько доходу може мати такий директор асекурациї, га? — Пятьдесять тисяч, а й більше, он як! (Дальше буде).

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий**

В ТРУСКАВЦИ

В 1 і 3 сезонї о 30% дешевше.

Лїчить ся з незвичайним результатом: Ревматизм, подаґра, товстість, пісок нирковий, астма, ісхіяс, слабости жіночі, недуги серця і жолудка.

Обширну брошурку о Трускавци висилає на жаданє Заряд. 25

Лікарі ординуючі: Радник цїсарский др. ПЛЬЕХ, др. ПЕЛЬЧАР, др. КРИЖАНОВСКИЙ, др. ШТАЙНГАВС.

КНИГАРНЯ
С. А. КРИЖАНОВСКОГО в КРАКОВІ

поручає

слїдуючі книжки наукові педаґоґа **Райснера:**

НАЙЛІПША МЕТОДА

найлекша до дуже скорого а ґрунтовного виученя ся **чужої мови без учителя,** з поясненями **вимови** і з **ключом** на кінци кождої книжки:

„Самоук“ **Руско-Німецкий** по 15, 30, 52 кр. і зр. 4·04. **Польсько-Німецкий Самоук** вступний курс **(Елементар)** по 15, 30, 52 кр.; курс I-ший 90 кр., курс II-гий зр. 2·30, комплет (оба курси) 3 зр.

„Самоук“ **Польсько-Францускій,** курс I-ий 13 зшиток, курс II-гий 24 зшиток, Граматика Польсько-Францускa 10 зшиток по 22 кр., за послїплатою висилає ся лиш **20, 10** або **6** зшиток.

„Самоук“ **Польсько-Анґлїйский** курс I-ший зр. 1·12, курс II-гий зр. 1·80, комплет зр. 2·62.

Американьский **Провідник** з бесїдами анґлїйскими, видане II-ге значно збільшене 75 кр.

„Самоуки **Славні Люди“** т. є. 33 житеписий найславнїйших людий, з 16 ілюстрациями, зр. 1·20, в гарній оправі зр. 2·25.

Петефі Олександер король угорских поетів, безсмертний поет, убожаємий мадярским народом, поет над поетами, зр. 1·05, в гарній оправі зр. 1·80.

Дістати можна у всїх книгарнях. 17

Недужі на легки, горло, гортанку і астму!

Хто хоче раз на все позбути ся своєї недуги легких або горла хоч би дуже упертої, або астми навіть дуже застарілої і на око невилїчимої, той нехай пє гербату для недужих на хронїчні недуги легких і горла — А. Вольфск'ого.

Тисячні подяки суть запорукою великої сили уздоровлюючої тої гербати. Пачка на два дни (1 марка 20 фениґів).

Брошура (опис ужитя) даром. 22

Правдива до набутя лиш у

A. Wolffsky'ого, Берлин ч. 37.

Яйця до виляганя

правдивих кур Брамапутра за штуку 15 кр., голендерских кур чорних з великим білим чубом по 25 кр., правдивих кур стирийских по 10 кр., срібних падуаньских по 30 кр., Лянґсганс по 30 кр. за штуку, італїяньских кур по 30 кр., индичок по 30 кр. за штуку, кур карловатих по 30 кр., Кохінхіньских кур по 25 кр., семигородских кур з голою шиєю по 20 кр., Доркінґс по 25 кр., Йокогама по 50 кр. за штуку, емденьских великаньских гусячих по 1 зр. за штуку, качок пекіньских по 20 кр., великих качок стирийских по 20 кр. за штуку.

Висилаю яйця до виляганя лиш від дробу чистої раси, котрі вже нераз були премійовані і даю ґваранцию.

MAX PAULY

Köflach (Steiermark). 26

$4\frac{3}{4}$ кільо кави

netto вільне від порта за послїплатою або за попереднім присланем гроший. Під ґваранциєю 16 найлїпший товар.

Африк. Мока перлова	зр.	3·75
Сантос дуже добра	„	4·—
Куба зелена найлїпша	„	4·80
Цейльон ясно-зел. найлїп.	„	6·35
Золота Ява жовта найлїп.	„	6·30
Пері кава знамен. сильна	„	5·70
Арабска Мока дд. аромат.	„	7·10

Цїнники і тарифа цлова даром.

ETTLINGER & Co., HAMBURG.

ГАЛИЦКИЙ КРЕДИТОВИЙ БАНК

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

$4\frac{1}{2}$% на рік. 7

Старим і молодим

поручаю недавно видану і значно побільшену книжку радника мед. дра Мілера о

недугах тайних і нервових і радикальнім їх вилїченю.

За надісланем **60 кр.** в марках листових, висилає вже оплачену посилку

CARL ROEBER

Braunschweig. 11

Для Львова і Галичини

головний склад і експедиция

WARSZ. TYGODNIKA ILLUSTR.

находить ся

у Львові, в пасажу Гавсмана ч. 9.

Аґенция дневників і оголошень

принимає також

пренумерату і оголошеня до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

Ново отворена

Аґенция дневників і оголошень

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9.

принимає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах оріґінальних.

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до „Ґазети Львівскої“, „Народної Часописи“, і всїх инших часописий принимає виключно ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимає також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошеня до всїх дневників

і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. I. Вебера.